

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie radcy prawnego J. C.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 25 lipca 2023 r.

skargi obwinionej radcy prawnej J.C.

na orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w [...] z dnia 27 września 2022 r., sygn. akt WO-76/22

uchylające orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] z dnia 21 lutego 2022 r., sygn. akt D [...] i przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539e § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

postanowił:

1. **oddalić skargę;**
2. **obciążyć obwinioną radcę prawną J.C. kosztami postępowania skargowego w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych).**

UZASADNIENIE

Radca prawny J.C. wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 19 kwietnia 2007 r. w sprawie o sygn. akt IX K [...] została skazana za przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres 2 lat próby oraz na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 zł każda z nich, a także orzeczono w stosunku do niej zakaz wykonywania zawodu radcy prawnego na okres 2 lat. Wyrok ten

uprawomocnił się w dniu 26 października 2007 r. z uwagi na utrzymanie go w mocy przez wyrok Sądu Okręgowego w L. w sprawie o sygn. akt V Ka [...] (*wyrok SR – k. 170-171 akt o sygn. WO-76/22; wyrok SO – k. 172 akt o sygn. WO-76/22*).

Następnie, radca prawny J.C. wyrokiem Sądu Rejonowego [...] z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie o sygn. akt III K [...] została uznana winną tego, że w okresie od 27 października 2007 r. do 20 lipca 2009 r. w L. nie stosowała się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w L. IX Wydział Karny z dnia 19 kwietnia 2007 r., w sprawie o sygn. akt IX K [...] zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego i wykonywała ten zawód poprzez występowanie przed sądami na rozprawach, sporządzanie wniosków i innych pism procesowych oraz udzielanie porad prawnych i tym samym wypełniła dyspozycję art. 244 k.k., zaś postępowanie karne przeciwko radcy prawnej J.C. zostało warunkowo umorzone na okres próby wynoszący 1 rok, a także orzeczono w stosunku do niej świadczenie pieniężne w kwocie 1000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz zasądzono od niej zwrot wydatków w kwocie 170 zł poniesionych przez Skarb Państwa. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w L. z dnia 23 września 2016 r. w sprawie o sygn. akt V Ka [...] (*wyrok SR – k. 142-142v akt o sygn. WO-76/22; uzasadnienie wyroku SR – k. 252-281 akt o sygn. WO-76/22; wyrok SO – k. 143 akt o sygn. WO-76/22*).

W dniu 24 czerwca 2009 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. wszczął dochodzenie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 244 k.k. Następnie, w dniu 27 sierpnia 2018 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. skierował do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] wniosek o ukaranie radcy prawnego J.C. (*postanowienie o wszczęciu dochodzenia – k. 25 akt o sygn. WO-76/22; wniosek o ukaranie – k. 175-177 akt o sygn. WO-76/22*).

Radca prawny J.C. została obwiniona o to, że: w okresie od 27 października 2007 r. do 20 lipca 2009 r. w L. nie stosowała się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w L. IX Wydział Karny z dnia 19 kwietnia 2007 r. (sygn. akt IX K [...]) zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego w ten sposób, że wykonywała objęty zakazem zawód świadcząc jak radca prawny pomoc prawną w toczących się przed Sądem Rejonowym I Wydział Cywilny w L. postępowaniach

cywilnych oznaczonych sygnaturami I Ns [...], I C [...] i I C [...], w toczącym się przed Sądem Okręgowym I Wydział Cywilny w L. postępowaniu cywilnym o sygn. I C [...] oraz toczącym się przed Sądem Okręgowym w L. II Wydział Cywilny Odwoławczy, na skutek apelacji wniesionej od wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 9 lutego 2009 r., sygn. akt I C [...] w postępowaniu cywilnym o sygn. II Ca [...], poprzez występowanie przed tymi sądami na rozprawach, sporządzanie wniosków i innych pism procesowych oraz udzielanie porad prawnych, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 5/2007 VIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 10 listopada 2007 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego; uchwała nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (*postanowienie o przedstawieniu zarzutów wraz z uzasadnieniem – k. 156, 165-166 akt o sygn. WO-76/22; wniosek o ukaranie – k. 175-177 akt o sygn. WO-76/22*).

Orzeczeniem z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D [...], Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych [...], na podstawie art. 70 ust. 3 i art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 101 § 1 pkt 4 k.k., art. 102 k.k. w zw. z art. 17 pkt 6 k.p.k. umorzył postępowanie dyscyplinarne przeciwko radcy prawnemu J. C. wobec upływu w dniu 20 lipca 2019 r. karalności przewinienia dyscyplinarnego. W uzasadnieniu, Sąd Dyscyplinarny stwierdził, że zarzuty skierowane przeciwko obwinionej były bezpośrednio związane z popełnieniem przez nią przestępstw stwierdzonych prawomocnymi wyrokami sądów karnych oraz że do oceny przedawnienia karalności zarzucanego przewinienia ma zastosowanie w niniejszej sprawie art. 70 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym, jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne następuje dopiero z upływem okresu przedawnienia karalności przestępstwa. Sąd przyjął, że karalność przewinienia dyscyplinarnego radcy prawnego J. C. związana z popełnieniem przestępstwa uległa przedawnieniu, z uwagi na upływ okresów wskazanych w art. 101 k.k. i art. 102 k.k. Sąd Dyscyplinarny stwierdził, że zarzut wynikający z popełnienia przestępstwa z art. 244 k.k., stwierdzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 17 marca 2016 r., sygn. akt

III K [...], dotyczył czynu, który miał miejsce w okresie od 27 października 2007 r. do 20 lipca 2009 r. i wobec tego zastosował przepisy art. 101 k.k. i art. 102 k.k. w brzmieniu z daty popełnienia deliktu dyscyplinarnego, jako względniejsze dla obwinionej i w rezultacie umorzył postępowanie wobec przedawnienia karalności *(orzeczenie wraz z uzasadnieniem – k. 326-331 akt o sygn. WO-76/22)*.

Od powyższego orzeczenia odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w dniu 28 października 2019 r. złożył Minister Sprawiedliwości, zarzucając mu obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 70 ust. 3 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 102 k.k. i art. 101 k.k. polegającą na uznaniu, że ustała karalność przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionej, podczas gdy prawidłowa wykładnia wymienionych przepisów prowadzi do odmiennego wniosku, gdyż przewinienie zarzucone obwinionej zawiera znamiona przestępstwa i nie ustała jeszcze jego karalność oraz obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez umorzenie postępowania dyscyplinarnego mimo, że nie nastąpiło przedawnienie karalności zarzucanego deliktu dyscyplinarnego. W oparciu o powyższe zarzuty, Minister Sprawiedliwości wniósł o uchylenie orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych [...]. W uzasadnieniu odwołania Minister Sprawiedliwości wskazał, że nie nastąpiło przedawnienie karalności zarzucanego radcy prawnemu J. C. przewinienia dyscyplinarnego. Zdaniem Ministra Sprawiedliwości, do oceny przedawnienia karalności należało w niniejszej sprawie, zgodnie z art. 70 ust. 3 ustawy o radcach prawnych zastosować przepisy przewidziane w ustawie karnej, tj. art. 101 k.k. i art. 102 k.k. z uwzględnieniem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny z dnia 15 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 189) nowelizującej art. 102 k.k. Przy prawidłowym zastosowaniu wskazanych przepisów k.k., przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionej nastąpi zatem 20 lipca 2024 r. *(odwołanie – k. 337-339 akt o sygn. WO-76/22)*.

Orzeczeniem z dnia 23 lipca 2020 r., sygn. akt WO-23/20 Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie poprawił podstawę

prawną umorzenia postępowania dyscyplinarnego wskazaną w punkcie I zaskarżonego orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D [...] w ten sposób, że jako podstawę prawną umorzenia wskazał przepisy art. 17 pkt 6 w zw. z art. 74¹ i z art. 70 ust. 3a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie. W uzasadnieniu Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie wywiódł, że w przedmiotowej sprawie przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego zarzuconego obwinionej nastąpiło zgodnie z art. 70 ust. 3a ustawy o radcach prawnych (w brzmieniu obowiązującym na dzień 20 lipca 2009 r., w którym to dniu obwiniona zaprzestała naruszania orzeczonego wobec niej zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego) – 20 lipca 2014 r., kiedy ustała jego karalność, bowiem od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat. W dalszych wywodach uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia Sąd stwierdził, że w sprawie nie mógł mieć zastosowania art. 70 ust. 2 ustawy o radcach prawnych (obecnie art. 70 ust. 3 ustawy o radcach prawnych), bowiem brak prawomocnego wyroku sądu karnego stwierdzającego przestępność czynu powoduje, że należy stosować do danego czynu popełnionego przez radcę prawnego lub aplikanta radcowskiego terminy przedawnienia przewidziane w art. 70 ust. 1 i 3a ustawy o radcach prawnych. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie stwierdził, że w niniejszej sprawie warunek prawomocnego stwierdzenia przestępności czynu – nie został spełniony do dnia 20 lipca 2014 r., co skutkowało ustaniem karalności przewinienia dyscyplinarnego stanowiącego przedmiot niniejszego postępowania. Wobec powyższego nie mogły znaleźć zastosowania przepisy art. 101 k.k. i art. 102 k.k., jak również przepisy ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny z dnia 15 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 189), bowiem termin deliktu dyscyplinarnego upłynął już 20 lipca 2014 r. *(orzeczenie wraz z uzasadnieniem – k. 374-383 akt o sygn. WO-76/22)*.

Od powyższego orzeczenia kasację wywiódł Minister Sprawiedliwości, zarzucając rozstrzygnięciu rażące naruszenie prawa, tj. obrazę przepisów prawa materialnego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 70 ust. 3 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 102 k.k. w zw. z art. 101 k.k., polegającą na

uznaniu, że ustała karalność przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionej, podczas gdy prawidłowa wykładnia wymienionych przepisów prowadzi do odmiennego wniosku, gdyż przewinienie zarzucane obwinionej zawiera znamiona przestępstwa i nie ustała jeszcze jego karalność oraz obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez umorzenie postępowania dyscyplinarnego, mimo że nie nastąpiło przedawnienie karalności zarzucanego deliktu dyscyplinarnego. Minister Sprawiedliwości wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu Minister Sprawiedliwości wskazał, że w przypadku, w którym przewinienie dyscyplinarne radcy prawnego wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne tego przewinienia, (...), następuje w terminach określonych w ustawie karnej. Terminy określone w art. 70 ust. 3a ustawy o radcach prawnych dotyczą jedynie tych przewinień dyscyplinarnych, które nie zawierają znamion przestępstw. Przepis art. 70 ust. 2 jest przepisem szczególnym, wyłączającym stosowanie art. 70 ust. 1 i art. 70 ust. 3a, gdy przewinienie dyscyplinarne wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa. Inne rozumienie art. 70 ustawy o radcach prawnych prowadziłoby do absurdalnych sytuacji, w których długotrwałe postępowanie karne zakończone skazaniem za przestępstwo, które było jednocześnie przewinieniem dyscyplinarnym, wykluczałoby możliwość ukarania dyscyplinarnego radcy prawnego (wyrok SN z dnia 15 lipca 2010 r., sygn. akt SDI 13/10; wyrok SN z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt SDI 18/14). W dalszych wywodach kasacji Minister Sprawiedliwości wskazał, że przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego związanego z popełnieniem przestępstwa z art. 244 k.k. zarzuconego obwinionej nastąpi zatem 20 lipca 2024 r. (*kasacja – k. 393-399 akt o sygn. WO-76/22*).

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2021 r., w sprawie o sygn. akt II DK 58/21 Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 23 lipca 2020 r., sygn. akt WO-23/20 oraz poprzedzające je orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby

Radców Prawnych [...] z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D [...] i przekazał sprawę Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że sąd drugiej instancji nieprawidłowo określił, iż podstawę umorzenia stanowi art. 70 ust. 3a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (w brzmieniu na dzień 20 lipca 2009 r.). W ocenie Sądu Najwyższego, należało mieć na względzie także art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (w brzmieniu na dzień 20 lipca 2009 r.) – obecnie reguluje to ta przepis art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, zgodnie z którym, jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie przewidziane w ustawie karnej. Taki zabieg legislacyjny ustawodawcy, wskazuje jednoznacznie, że w określonych sytuacjach następuje powiązanie przedawnienia dyscyplinarnego z przedawnieniem przestępstwa. Przepis ten stanowi zatem *lex specialis* wobec normy wynikającej z przepisu art. 70 ust. 3a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (w brzmieniu na dzień 20 lipca 2009 r.) (tak m.in. wyrok SN z 17 czerwca 2014 r., SDI 18/14). Terminy określone w art. 70 ust. 3a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (w brzmieniu na dzień 20 lipca 2009 r.) mają zastosowanie jedynie do tych przewinień, które nie wyczerpują znamion przestępstw. Dalej wskazał, że szeroko na ten temat, i trafnie, wypowiedział się Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 lipca 2010 r., SDI 13/10, w którym jednoznacznie stwierdzono, że „inne rozumienie przepisu art. 70 ustawy o radcach prawnych prowadziłoby do absurdalnych sytuacji, w których długotrwałe postępowanie karne zakończone skazaniem za przestępstwo, które było jednocześnie przewinieniem dyscyplinarnym, wykluczałoby możliwość ukarania dyscyplinarnego radcy prawnego” (wyrok SN z 15 lipca 2010 r., SDI 13/10). Wobec powyższego, Sąd Najwyższy przyjął, że termin przedawnienia czynu zabronionego, który został przypisany obwinionej wyrokiem sądu powszechnego, upłynie 20 lipca 2024 r. (wyrok SN z dnia 24 czerwca 2021 r., sygn. akt II DK 58/21 – k. 413-421v akt o sygn. WO-76/22).

Orzeczeniem z dnia 21 lutego 2022 r., sygn. akt D [...] Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] uznał obwinioną radcę prawną J. C. za winną tego, że w okresie od 27 października 2007 r. do 20 lipca

2009 r. w L. nie stosowała się do orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w L. IX Wydział Karny z dnia 19 kwietnia 2007 r., sygn. akt IX K [...] zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego w ten sposób, że wykonywała objęty zakazem zawód świadcząc, jako radca prawny pomoc prawną w toczących się przez Sądem Rejonowym I Wydział Cywilny w L. postępowaniach cywilnych oznaczonych sygnaturami akt I Ns [...], I C [...] i I C [...], w toczącym się przed Sądem Okręgowym I Wydział Cywilny w L. postępowaniu cywilnym o sygn. akt I C [...] oraz toczącym się przed Sądem Okręgowym w L. II Wydział Cywilny Odwoławczy, na skutek apelacji wniesionej od wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 9 lutego 2009 r., sygn. akt I C [...] postępowaniu cywilnym o sygn. akt II Ca [...], poprzez występowanie przed tymi sądami na rozprawach, sporządzanie wniosków i innych pism procesowych oraz udzielanie porad prawnych, tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] wymierzył obwinionej radcy prawnej J.C. karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na czas 2 lat i 6 miesięcy, dodatkowo wymierzył jej zakaz wykonywania patronatu na czas 2 lat i zasądził od niej na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. koszty postępowania dyscyplinarnego w wysokości 2988,40 zł *(orzeczenie wraz z uzasadnieniem – k. 500-509 akt o sygn. WO-76/22)*.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła w całości obwiniona, formułując szereg zarzutów odwoławczych, dotyczących rażącej obrazę przepisów postępowania: art. 438 pkt 2 k.p.k.; art. 353 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 385 k.p.k. w zw. z art. 404 § 2 k.p.k. i art. 401 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych; art. 385 § 2 k.p.k.; art. 6 k.p.k. w zw. z art. 374 k.p.k. w zw. z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP, art. 6 ust. 3 lit. c Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz art. 14 ust. 3 lit. d Międzynarodowego Paktu Praw Politycznych i Obywatelskich; art. 8 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 73 i art. 74¹ pkt 1 i 2

ustawy o radcach prawnych; art. 424 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych; art. 438 pkt 3 k.p.k.; art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 70 ust. 1-3 oraz z art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka; art. 17 § 1 pkt 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 i 3 k.k. w zw. z art. 70 ust. 1-3 i art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych oraz art. 87 § 1 k.p.c. w zw. z art. 22 i art. 42 § 3 i art. 65 Konstytucji RP oraz a contrario z art. 64 ust. 1 ustawy o radach prawnych zw. z art. 6 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego; art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. oraz w zw. z art. 70 ust. 1-3 i art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 66 i nast. k.k. w zw. z art. 5 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 ust. 3 Konstytucji RP; art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 70 ust. 1-3 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 101 i 102 k.k. w zw. z art. 244 k.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych; art. 438 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych. W oparciu o powyższe zarzuty, obwiniona wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia sądu I instancji i umorzenie postępowania w sprawie ewentualnie uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (*odwołanie obwinionej r.pr. J. C. – k. 531-560 akt o sygn. WO-76/22*).

Orzeczeniem z dnia 27 września 2022 r., sygn. akt WO-76/22 Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych uchylił w całości orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] z dnia 21 lutego 2022 r., sygn. akt D [...] i sprawę przekazał Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu [...] do ponownego rozpoznania. W pkt 2 orzeczenia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w tym kosztach postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1800 zł, pozostawił Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu [...]. W uzasadnieniu Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych wskazał za zasadny podniesiony przez obwinioną zarzut obrazy przepisów postępowania, tj. art. 438 pkt 2 k.p.k., która miała istotny wpływ na treść zapadłego w sprawie orzeczenia: art. 353 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 385 k.p.k. w zw. z art. 404 § 2 k.p.k. i art. 401 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy

o radcach prawnych, poprzez nie odroczenie rozprawy w dniu 11 lutego 2022 r., pomimo braku upływu 7 dni pomiędzy doręczeniem obwinionej zawiadomienia o terminie rozprawy a rozprawą główną oraz złożenia stosownego wniosku o odroczenie rozprawy przez obwinioną w dniu 10 lutego 2022 r., tj. przed otwarciem przewodu sądowego i przeprowadzenie tej rozprawy w okolicznościach usprawiedliwionej nieobecności obwinionej. W związku z powyższym, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych zalecił Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu [...] przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego tak by urzeczywistnić w stosunku do obwinionej fundamentalną zasadę prawa do obrony poprzez umożliwienie obwinionej złożenia wyjaśnień czy wniosków dowodowych, nawet jeśli wskutek realizacji uprawnień procesowych obwinionej nie zostaną powołane przez nią inne argumenty i okoliczności od tych, które dotychczas obwiniona podnosiła w swych licznych i obszernych pismach procesowych. Jednocześnie Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych nie podzielił pozostałych zarzutów odwołania, a w szczególności tych dotyczących zaistnienia tzw. negatywnych przesłanek procesowych, tj. braku znamion czynu zabronionego, znikomej społecznej szkodliwości czynu, przedawnienia karalności czynu oraz powagi rzeczy osądzonej (art. 17 § 1 k.p.k. odpowiednio pkt 2, 3, 6 i 7), które miałyby uzasadniać, zdaniem obwinionej, umorzenie postępowania w jej sprawie (*orzeczenie wraz z uzasadnieniem – k. 594-605 akt o sygn. WO-76/22; k. 19-24v akt o sygn. II ZSG 1/23*).

Od powyższego orzeczenia złożyła skargę obwiniona radca prawna J. C., zaskarżając to orzeczenie co do części rozstrzygnięcia, tj. w przedmiocie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, zarzucając temu orzeczeniu obrazę przepisów postępowania wobec występowania tzw. negatywnych przesłanek procesowych uzasadniających umorzenie postępowania dyscyplinarnego, a mianowicie:

1. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 539a § 1 k.p.k. i art. 437 k.p.k. w zw. z art. 70 ust. 1-3 oraz art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka – wobec nieważności uprzedniego postępowania

kasacyjnego i stanu powagi rzeczy osądzonej/res iudicata albowiem sprawa została już prawomocnie rozpoznana orzeczeniem WSD przy KIRP z dnia 23 lipca 2020 r., sygn. akt WO 23/20 utrzymującym w mocy orzeczenie OSD przy OIRP [...] z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D [...] o umorzeniu postępowania. Uchylenie zaś tych orzeczeń stanowiskiem Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2021 r., sygn. akt II DK 58/21 było nieskuteczne, nieważne i niewiążące prawnie, gdyż zostało wydane przez organ, który według uchwał SN oraz orzecznictwa TSUE i ETPCz nie jest sądem, co narusza prawa strony do rzetelnego procesu określone w art. 45 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka;

2. art. 17 § 1 pkt 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2, 3 i 8 k.k. w zw. z art. 539a § 1 k.p.k. i art. 437 k.p.k. w zw. z art. 70 ust. 1-3 oraz art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych oraz art. 87 § 2 k.p.c. w zw. z art. 22 i art. 42 § 3 i art. 65 Konstytucji RP oraz a contrario z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego – wobec braku w zarzucanym obwinionej zachowaniu znamion czynu zabronionego oraz braku w tym czynie znamion przestępstwa, w tym ewentualnie istnienie co najwyżej znikomej szkodliwości społecznej tego czynu, a w związku z tym przedawnieniem karalności dyscyplinarnej w niniejszej sprawie;
3. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. oraz z art. 539a § 1 k.p.k. i art. 437 k.p.k. w zw. z art. 70 ust. 1-3 oraz art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 66 i nast. k.k. w zw. z art. 5 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 ust. 3 Konstytucji RP – wobec przedawnienia karalności czynu/deliktu dyscyplinarного, w sytuacji braku formalnego stwierdzenia w zarzuconym obwinionej czynie znamion przestępstwa w wyroku warunkowo umarzającym postępowanie, zatem termin przedawnienia dyscyplinarного w niniejszej sprawie minął najdalej w marcu 2014 r., a nie w lipcu 2014 r.;
4. art. 17 § 1 pkt 6 i 11 k.p.k. w zw. z art. 70 ust. 1-3 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 101 i 102 k.k. w zw. z art. 244 k.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 539a § 1 k.p.k. i art. 437 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1

i 2 ustawy o radcach prawnych – tj. przedawnienie karalności zarzuconego obwinionej przez rzecznika Dyscyplinarnego czynu, gdyby zostało udowodnione w trybie procesowym, że dopuściła się przestępstwa z art. 244 k.k. (zarzut ewentualny).

W oparciu o powyższy zarzut obwiniona sformułowała wniosek o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części i umorzenia postępowania w niniejszej sprawie (*skarga obwinionej r.pr. J. C. – k. 4-18 akt o sygn. II ZSG 1/23*).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że przepisy rozdziału 55a k.p.k. zawierające unormowanie instytucji skargi na wyrok sądu odwoławczego uchylający wyrok sądu pierwszej instancji i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania, znajdują odpowiednie zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach radców prawnych na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

Zgodnie z art. 539a § 1 k.p.k. nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi na wyrok sądu odwoławczego można wnieść, gdy wydanie na etapie postępowania apelacyjnego orzeczenia o charakterze kasatoryjnym naruszało treść art. 437 k.p.k. lub też gdy przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. Jednoznaczne brzmienie przepisu art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. nie pozostawia wątpliwości co do tego, że sąd odwoławczy może uchylić wyrok sądu I instancji i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania, gdy wykaże, iż dotychczasowe rozstrzygnięcie jest dotknięte jedną z wad określonych w art. 439 § 1 k.p.k. lub na przeszkodzie dokonania korekty orzeczenia pierwszoinstancyjnego stoi dyrektywa wynikająca z treści art. 454 k.p.k., co wymaga dokonania analizy istniejącego materiału i wykazania wad w rozumowaniu sądu meriti. Trzecią ustawową podstawę orzeczenia kasatoryjnego sądu odwoławczego stanowi konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości. W każdej z tych sytuacji, sąd odwoławczy jest zobowiązany do wskazania, która z okoliczności wymienionych w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. stanowiła

in concreto podstawę uchylenia wyroku sądu I instancji oraz przedstawić argumenty, które doprowadziły go do takiego wniosku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2019 r. sygn. IV KS 3/19, Legalis nr 1872422).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że postępowanie zainicjowane skargą wniesioną w trybie art. 539a § 1 k.p.k. służy jedynie kontroli zaistnienia podstaw do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Zakres kontroli wyroku sądu odwoławczego, do którego umocowany jest Sąd Najwyższy w wyniku skargi wniesionej w trybie art. 539a k.p.k. i n. ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego. Przedmiotem tego postępowania nie jest merytoryczne badanie prawidłowości przeprowadzonej kontroli odwoławczej w aspekcie uchybień zarzucanych w apelacji, jak również zasadności uchybień stwierdzonych przez sąd odwoławczy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego: z 2 grudnia 2020 r., sygn. akt II KS 16/20, LEX nr 3093484; z 28 stycznia 2022 r., II KS 29/21, LEX nr 3314955; z 10 listopada 2022 r., II ZSG 2/22, LEX nr 3555170). Sąd skargowy nie został upoważniony do kontroli oceny poszczególnych dowodów w płaszczyźnie odpowiedzialności karnej oskarżonego, przeprowadzonej w wyroku sądu odwoławczego, bowiem skarga na wyrok kasatoryjny sądu odwoławczego nie służy weryfikacji oceny dowodów dokonanej w II instancji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2021 r., IV KS 59/21, LEX nr 3315443).

Reasumując zatem, kognicja Sądu Najwyższego w postępowaniu skargowym ogranicza się do badania podstaw określonych w art. 539a § 3 k.p.k., nie wchodzi w jej zakres kolejna instancyjna ocena sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 lipca 2021 r., IV KS 28/21, LEX nr 3325821).

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy wskazuje, iż skarżąca podniosła jedną podstawę prawną (art. 439 § 1 pkt 1, 2, 6 i 11 k.p.k.) przemawiającą jej zdaniem za uchyleniem orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w zaskarżonej części i umorzeniem postępowania w niniejszej sprawie.

W pierwszym zarzucie skarżąca podniosła, że uprzednie postępowanie kasacyjne jest nieważne z uwagi na stan powagi rzeczy osądzonej, albowiem

sprawa została już prawomocnie rozpoznana orzeczeniem WSD przy KIRP z dnia 23 lipca 2020 r., sygn. akt WO 23/20 utrzymującym w mocy orzeczenie OSD przy OIRP [...] z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt D [...] o umorzeniu postępowania. Uchylenie zaś tych orzeczeń przez Izbę Dyscyplinarną Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2021 r., sygn. akt II DK 58/21 było nieskuteczne, nieważne i niewiążące prawnie, gdyż zostało wydane przez organ, który według uchwał SN oraz orzecznictwa TSUE i ETPCz nie jest sądem, co narusza prawa strony do rzetelnego procesu określone w art. 45 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz w art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, co stanowi bezwzględłą przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k.

Zdaniem Sądu Najwyższego zarzut obrazy art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. o rzekomo nienależytej obsadzie sądu, uznać należy za całkowicie chybiony.

Trybunał Konstytucyjny, postanowieniem z dnia 28 stycznia 2020 r., sygn. akt Kpt 1/20 (M.P.2020.103, Lex nr 2770026), nakazał wstrzymać stosowanie, od dnia jej wydania, uchwały składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. W szczególności oznacza to, że:

1) niedopuszczalne jest stosowanie art. 439 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30) oraz art. 379 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.) w rozumieniu przyjętym w przedmiotowej uchwale,

2) kompetencja do orzekania przez sędziego powołanego na urząd przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej zgodnie z ustawą, o której mowa w pkt I.1, w trybie uregulowanym tą ustawą, nie może być ograniczana,

3) orzeczenia wydane przez składy orzekające, w których zasiadali sędziowie wskazani w pkt 2, mają moc obowiązującą.

W postanowieniu rozstrzygającym spór kompetencyjny pomiędzy Sądem Najwyższym a Sejmem oraz pomiędzy Sądem Najwyższym a Prezydentem z dnia 21 kwietnia 2020 r. (sygn. akt Kpt 1/20), Trybunał Konstytucyjny orzekł, że Sąd

Najwyższy - również w związku z orzeczeniem sądu międzynarodowego - nie ma kompetencji do dokonywania prawotwórczej wykładni przepisów prawa, prowadzącej do zmiany stanu normatywnego w sferze ustroju i organizacji wymiaru sprawiedliwości, dokonywanej w drodze uchwały, o której mowa w art. 83 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 825 oraz z 2020 r. poz. 190). A na podstawie art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji, powołanie sędziego jest wyłączną kompetencją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, którą wykonuje na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa osobiście, definitywnie, bez udziału i ingerencji Sądu Najwyższego.

Następnie wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że Uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I 4110 1/20, OSNKW nr 2/2020, poz. 7) jest niezgodna z:

1. art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
2. art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.);
3. art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.).

W związku ze stanowiskiem zajęтым przez Trybunał Konstytucyjny we wskazanych wyżej orzeczeniach, aktualna pozostaje uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2019 r., sygn. akt II DSI 54/18, zgodnie z którą: "Udział w składzie sądu osoby, która została powołana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w następstwie procedury zainicjowanej obwieszczeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wydanym bez kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów oraz na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w zakresie udziału w niej sędziów w wyniku wyboru przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej piętnastu sędziów, w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.

z 2018 r. poz. 3 z późn. zm.), **nie narusza wynikającego z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności** (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) **prawa do rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, wskutek czego osoba taka nie jest osobą nieuprawnioną do orzekania w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., a skład orzekający sądu, w którym zasiada taka osoba, nie jest sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k."** (por. np. postanowienie SN z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt II DO 69/20, Lex nr 3151504).

W kolejnym zarzucie (III i IV) skarżąca podniosła, że nastąpiło przedawnienie karalności deliktu dyscyplinarnego w niniejszej sprawie w marcu 2014 r.

Zdaniem Sądu Najwyższego zarzut obraży art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. również okazał się chybiony. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że w przypadku, w którym przewinienie dyscyplinarne radcy prawnego wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne tego przewinienia, (...), następuje w terminach określonych w ustawie karnej. Terminy określone w art. 70 ust. 3a ustawy o radcach prawnych dotyczą jedynie tych przewinień dyscyplinarnych, które nie zawierają znamion przestępstw. Przepis art. 70 ust. 2 jest przepisem szczególnym, wyłączającym stosowanie art. 70 ust. 1 i art. 70 ust. 3a, gdy przewinienie dyscyplinarne wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa. Inne rozumienie art. 70 ustawy o radcach prawnych prowadziłoby do absurdalnych sytuacji, w których długotrwałe postępowanie karne zakończone skazaniem za przestępstwo, które było jednocześnie przewinieniem dyscyplinarnym, wykluczałoby możliwość ukarania dyscyplinarnego radcy prawnego (por. np. wyrok SN z dnia 15 lipca 2010 r., sygn. akt SDI 13/10, Lex nr 1615611; wyrok SN z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt SDI 18/14, Lex nr 1477460). W przedmiotowej sprawie, zarzucane obwinionej przewinienie dyscyplinarne zawierało znamiona przestępstwa z art. 244 k.k., za które została skazana prawomocnym wyrokiem sądu karnego (k. 142-143 akt o sygn. WO-76/22). Do oceny przedawnienia karalności w niniejszej sprawie mają zastosowanie przepisy art. 101 k.k. i art. 102 k.k. z uwzględnieniem nowelizacji art. 102 k.k. ustawą o zmianie ustawy – Kodeks karny z dnia 15 stycznia 2016 r. (Dz.U.

z 2016 r., poz. 189), w myśl której art. 102 § 1 k.k. otrzymał brzmienie: „Jeżeli w okresie, o którym mowa w art. 101, wszczęto postępowanie, karalność przestępstw określonych w art. 101 § 1 ustaje z upływem 10 lat, a w pozostałych wypadkach – z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu”. Z kolei, zgodnie z art. 2 ustawy nowelizującej: „Do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy o przedawnieniu w brzmieniu nadanym tą ustawą, chyba, że termin przedawnienia już upłynął”. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, które w całej rozciągłości Sąd Najwyższy popiera, jeżeli karalność czynu ustawała już po wejściu w życie powołanej ustawy nowelizującej Kodeks karny z 2016 r., to stosownie do przepisu art. 2 tej ustawy, w takiej sytuacji należy stosować nowe uregulowanie art. 102 Kodeksu karnego (por. np. wyrok SN z 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt II KK 412/17, Lex nr 2490050). Mając na uwadze powyższe rozważania prawne, zdaniem Sądu Najwyższego przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego związanego z popełnieniem przestępstwa z art. 244 k.k. zarzuconego obwinionej radcy prawnej J.C. nastąpi w dniu 20 lipca 2024 r.

Z tych względów postawione w skardze obwinionej zarzuty naruszenia przez Sąd odwoławczy art. 439 § 1 pkt 1, 2, 6 i 11 k.p.k. należało uznać za chybione, a ich konsekwencją jest oddalenie skargi.

Odnosząc się z kolei do wniosku skarżącej o umorzenie postępowania w niniejszej sprawie (k. 4v akt o sygn. II ZSG 1/23), Sąd Najwyższy zauważa, iż w orzecznictwie i doktrynie, w wypadku wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej (art. 439 § 1 pkt 9 w zw. z art. 17 § 1 pkt 5, 6 i 8-11 k.p.k.) w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji lub w postępowaniu apelacyjnym, która jest podstawą uchylenia wyroku i umorzenia postępowania karnego, Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu skargi na wyrok kasatoryjny sądu odwoławczego, uchylając zaskarżony skargą wyrok, może jedynie przekazać sprawę sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania (art. 539e § 2 k.p.k.); nie może natomiast wydać orzeczenia następczego w postaci umorzenia postępowania karnego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 26 października 2017 r., V KS 9/17, LEX nr 2382462; zob. także M. Hudzik, objaśnienia do art. 539e. [w:] *Kodeks postępowania karnego. Orzecznictwo*, red. D. Świecki, Warszawa 2022, LEXonline).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

[M.T.]

[as]